

مقایسه انسجام واژگانی در شعر جعفر ابراهیمی و عرفان نظر آهاری

دکتر سهیلا فرهنگی* s_farhangi@pnu.ac.ir

استادیار دانشگاه پیام نور گیلان

مریم یوسفی نصیری نژاد

کارشناس ارشد زبان و ادبیات فارسی

واژگان کلیدی

* ادبیات کودک

* شعر

* انسجام واژگانی

* جعفر ابراهیمی

* عرفان نظر آهاری

چکیده

انسجام امکانی است که عناصر زبانی را با قبل و بعد از خود پیوند می‌دهد. انسجام واژگانی یکی از انواع انسجام است که در اثر انتخاب واژه‌های مربوط به هم به دست می‌آید و شامل تکرار، هم‌آیی، شمول معنایی یا جزء و کل، هم‌معنایی یا مترادف، تضاد یا تقابل، هم‌آوانویسی، جزءواژگی و... است. در این مقاله نگارندگان تلاش کرده‌اند که ابزارهای انسجام واژگانی را در منتخبی از اشعار گروه سنی کودک و نوجوان از عرفان نظر آهاری و جعفر ابراهیمی بررسی کنند. به این منظور دو اثر از شاعران یادشده با عنوان روی تخته سیاه جهان با گچ نور بنویس و صلح مثل چای تازه‌دم- که تعداد واژگان به کار رفته در آن‌ها تقریباً یکسان است- انتخاب و به ارزیابی کمی و کیفی کاربرد ابزارهای انسجامی در شعر این دو شاعر پرداخته شد. این پژوهش که به روش توصیفی- تحلیلی و با بهره‌گیری از نظریات هلیدی و حسن در زمینه انسجام انجام شده، بیانگر به‌کارگیری ابزارهای انسجام واژگانی در اشعار کودک و نوجوان در هر دو شاعر است و نشان می‌دهد که ابزارهای انسجام واژگانی تکرار و هم‌آیی بیشتر مورد توجه این شاعران کودک و نوجوان بوده است.